

Szerzetesek a késő középkori Győrben

A Magyarországon megjelenő monasztikus rendek, így a bencés és a ciszterci kerültek a népesebb településeket, a városokban először a kolduló rendek telepedtek meg. Éppen ezért nem meglepő, hogy Győr városában két szerzetesrendi közösség élt: egy ferences és egy domonkos, melyeket egy lovagrend, a johannita egészített ki.

A domonkos kolostor

A rend védőszentjének, Szent Domonkosnak szentelt győri domonkos kolostor az egyik legkorábbi volt az országban, IV. Béla király idejében már mindenképpen működött. Később, a XIV. században Boldog Csák Móric, és a sírja körül kialakuló kultusz pedig külön rangot adott a szerzetesközösségnek.²

A kolostor 1417-ben új épülettel gyarapodott. Hédervári Lőrinc annak temetőjében egy, a Három Máriának szentelt kápolnát alapított, melyet az V. Márton pápához benyújtott kérvénye szerint könyvekkel, liturgikus edényekkel és ruhákkal gazdagon megajándékozott. A pápától a kápolna felszentelésének, a titulus Három Máriának az ünnepére, továbbá minden nagyobb ünnepre búcsút kért hét évnyi időtartamra. Továbbá azt is kérvényezte, hogy egyszer egy évben, a kápolna felszentelésének ünnepén két pap olyan bűnök alól is feloldozhassa az odalátogató híveket, amik alól csak a római Szent Péter-bazilika gyóntatónak volna szabad.³ 1433-ban – amikor Hédervári Lőrinc Zsigmond király császárrá koronázására Rómába érkezett⁴ – ismét nem feledkezett meg kedves alapításáról. Többek között azt kérte IV. Jenő pápától, hogy a kápolna számára, ahol ősei nyugszanak, és amit emiatt igen sokan keresnek fel a környékből, és különösen a városból, hogy kegyeletüket leróhassák, újabb hét év időtartamra búcsút kérhessen.⁵

1 A szerző a MTA-PPKE Fraknói Vilmos Római Történeti Kutatócsoport tudományos munkatársa.

2 IVÁNYI BÉLA: A győri dominikánus rendház története. (Főleg a dominikánus rend római központi levéltárának adatai alapján.), *Győri Szemle* 7, 1936. 76–88, 79–83.

3 Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár, Kézirattár (a továbbiakban: MTAkt) Ms 10656. I. doboz, 1. csomó, fol. 38–39, LUKCSICS PÁL (kiad.): XV. századi pápák oklevelei I. V. Márton pápa (1417–1431), II: IV. Jenő pápa (1431–1447). V. Miklós pápa (1447–1455), Monumenta Hungariae Italica 1–2, Budapest, 1931–1938., I. 13. sz.

4 CSUKOVITS ENIKŐ: Egy nagy utazás résztvevői. Zsigmond király római kísérete, in Csukovits Enikő (szerk.): *Tánu lmányok Borsa Iván tiszteletére*, Budapest, 1998., 11–35, E. KOVÁCS PÉTER: Zsigmond császár megkoronázása Rómában, *Századok* 143, 2009, 1323–1384, NEMES GÁBOR: Győr egyházmegyeiek a késő középkori Rómában, in Tusor Péter – Szovák Kornél – Fedeles Tamás (szerk.): *Magyarország és a római Szentszékek II. Vatikáni kutatások a 21. században*, Collectanea Vaticana Hungariae I/15., Budapest–Róma 2017, 107–136, 116–117.

5 MTAkt Ms 10656. V. doboz, 3. csomó, fol. 525–529, LUKCSICS PÁL: *XV. századi pápák oklevelei*, i. m., II. 300. sz. A kápolnát ez a kérvény a templomba teszi, nem a temetőbe.

A Hédervári család tagjai később is ide temetkezhetek, hiszen Hédervári Osvát fia, János 1497-ben tett végrendeletében úgy hagyta, hogy itt helyezték örök nyugalomra.⁶

A vizsgált korszakból sajnos mindössze egy szerzetesről van adatunk: Simon győri domonkos elhunyt nővére bécsi háza miatt pereskedett.⁷

A XV. század közepén kibontakozó, a fellazult fegyelmű kolostori életnek a rendalapító regulájának szigorúbb erkölcsi normáihoz való visszatérését célzó domonkos obszerváns mozgalom egyik első magyarországi megjelenése éppen Győrben érhető tetten, ebben pedig Salánki Ágoston püspök is kulcsszerepet vállalt.⁸ Az 1452 márciusában V. László kiszabadításáról Bécsben tárgyaló magyar küldöttség tagjaiban – a bécsi obszerváns domonkosok sikeres reformját látva – megfogalmazódott a hazai kolostorok reformjának gondolata. A feladatra a bécsi konvent két tagját, Leonard Huntpichler von Brixenthal (*Leonardus de Valle Brixensi*) teológus professzort⁹ és Zágrábi Ágoston testvért szemelték ki.¹⁰ Hunyadi János, a főpapok – köztük Ágoston püspök is – és a bárók követük, a már említett Zágrábi Ágoston útján kérvényt küldtek V. Miklós pápához Rómába, hogy utasítsa a rend vikárius generálisát, Domenico di Giovanni da Corellát, hogy küldjön egy olyan obszerváns domonkos frátert Magyarországra, aki képes a magyar barátokat megreformálni.¹¹ A kormányzó levélben fordult Ágoston püspökhöz is, amelyben felkérte, hogy járjon közben az ügy érdekében a rend magiszter generálisánál, illetve bíboros protektoránál, valamint az Apostoli Szentszéknél. A püspök vállalta a

6 Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Diplomatikai Levéltár (a továbbiakban: DL) 102279.

7 MÁLYUSZ ELEMÉR – BORSA IVÁN – C. TÓTH NORBERT – NEUMANN TIBOR – LAKATOS BÁLINT – MIKÓ GÁBOR (szerk.): Zsigmond-kori oklevéltár, I–XIII., A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 1, 3–4, 22, 25, 27, 32, 37, 39, 41, 43, 49, 52, 55., Budapest, 1951–2017. (a továbbiakban: ZsO) II. 2603. sz., IMPLM LAJOS: Adatok a Szent Domonkos-rend magyarországi rendtartományának történetéhez. A rendtartomány alapítástól 1526-ig, sajtó alá rendezte Drimmer László – Zágorhidi Czigány Balázs, Magyar Domonkos Rendtörténet 1., Vasvár, 2017, 643.

8 DANIEL ANTONIN MORTIER: *Histoire des Maitres Généraux de L'Ordre des Frères Prêcheurs*, IV. 1400–1486., Paris, 1909, 462–465, HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon a reformáció előtt*, Debrecen, 1938, 40–47, MÁLYUSZ ELEMÉR: *Egyházi társadalom a középkori Magyarországon*, Budapest, 2007, 2. kiadás, 275–277, NEMES GÁBOR: Salánki Ágoston győri püspök, in J. Újváry Zsuzsanna (szerk.): *Összekötnék az évezredek*, Pázmány Történelmi Műhely. Történelmi Tanulmányok 3., Piliscsaba, 2011, 41–51, 50–51, IMPLM LAJOS: *Adatok*, i. m., 475–479.

9 SARBAK GÁBOR: Über die Tätigkeit des Ordensreformers Leonhard Huntpichler OP in Márta Nagy – László Jónásik (ed.): Ungarn, in „*swer sinen vriunt behaltet, das ist lobelich?*“. *Festschrift für András Vízkelety zum 70. Geburtstag*, Piliscsaba–Budapest, 2001, 152–155, KISS FARKAS GÁBOR: Latin és népnyelv a késő középkori magyarországi domonkos kolostorokban. Leonhard Huntpichler: Directio pedagogorum, *Irodalomtörténeti Közlemények* 120 (2016), 225–247, 225–227.

10 DANIEL ANTONIN MORTIER: *Histoire des Maitres Généraux*, i. m., 463–464, FEHÉR MÁTYÁS: Levéltári adatok a győri Domonkosok kolostorának történetéhez, *Győri Szemle* 14 (1943) 283–288, 284.

11 DANIEL ANTONIN MORTIER: *Histoire des Maitres Généraux*, i. m., 461–462, HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m. 41–42, IMPLM LAJOS: *Adatok*, i. m., 477. – A pápának küldött kérvény nem maradt meg. Ismert – és talán az ügygel összefügg –, ugyanakkor egy pápai bulla, melyben V. Miklós Szécsi Dénes esztergomi érsek figyelmét a magyarországi szerzetesközösségek megreformálásának fontosságára hívja fel. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Diplomatikai Fényképgyűjtemény (a továbbiakban: DF) 278949, regisztruma: Archivio Segreto Vaticano, Registri Vaticani, vol. 399, fol. 239r–240v, reg. LUKCSICS PÁL: *XV. századi pápák oklevelei*, i. m., II. 1263. sz.

megbízást, és levélben fordult András magyar domonkos provinciálishoz. Ágoston püspök – akit saját bevallása szerint már régóta foglalkoztatott a rend magyarországi és különösen a győri konventjének rendbetétele – tudtára adta a provinciálisnak, hogy a bécsi szerzetesek csak abban az esetben vállalják a magyar kolostorok megreformálását, ha a provinciális erre engedélyt ad. Ezért arra kérte a provinciálist, hogy a győri konventet engedje át az osztrák vikáriusnak, a már említett Leonard Huntppichlernek.¹² András domonkos provinciális – akit Salánki kérésére még Szécsi Dénes esztergomi érsek¹³ is megkeresett az ügy sikere érdekében – végül beleegyezését adta a reform elindítására.¹⁴

Bár az obszerváns reform részleteiről nincsenek információink, sikeréről tanúskodnak a fennmaradt források. 1475-ben kezdődött a templom és a kolostor felújítása, melyek Budai László perjel és Váradi Mihály testvér irányításával folytak.¹⁵ A Domonkos-rend mindig is nagy gondot fordított szerzeteseik képzésére, így a győri fráterek is Európa számos egyetemén vagy domonkos főiskoláján (*studium generale*) megfordultak gazdagítva ezáltal a város szellemi életét. Budai János Firenzében, Győri Albert Perugiában, Balázs pedig Nápolyban szerezte ismereteit, Simon fia Balázs pedig nemcsak Krakkót, hanem Sienát és Perugiát is megjárta. Egri Balázs Ferrarában, Simon pedig Firenzében kezdte tanulmányait, majd ezután mindketten Bolognában tanultak teológiát. Nem kizárt, hogy Budai János itáliai udvarokban is megfordult gyóntatóként avagy házi káplánként. Váradi Mihály a győri vagy a pécsi segédpüspök káplánjaként pedig teológiai vagy kánonjogi ismereteit kamatoztathatta.

Lelkipásztorkodást nem csak saját templomukban folytattak, hanem a fráterek a káptalan megbízásából a székesegyházban is miséztek.¹⁶ Mohács után a kolostor sajnálatos módon pusztulásnak indult, 1535-ben már romos állapotban volt.¹⁷ Bár a tatározáshoz szükséges pénz előteremtésére hivatkozva eladták a nyúli Gerha-hegyen lévő szőlőjüket, de a kolostor csakhamar végleg elenyészett.¹⁸ A győri származású Szegedi György – aki itáliai tanulmányai során szerzte meg teológiai ismereteit – már csak a düledező kolostorba érkezett haza, amit az 1540-es évek elején el is kellett gynia.¹⁹

12 DANIEL ANTONIN MORTIER: *Histoire des Maitres Généraux*, i. m., 463–464, *Fehér* 1943, 284, HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m. 43–44, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 477–478.

13 DANIEL ANTONIN MORTIER: *Histoire des Maitres Généraux*, i. m., 462–463, HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m., 42.

14 DANIEL ANTONIN MORTIER: *Histoire des Maitres Généraux*, i. m., 464–465, *Fehér* 1943, 283–284, HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m., 45–46, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 478–479, utóéletéről i. m. 480–482.

15 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 83, BÉDY VINCE: *Győr katolikus vallásos életének multja*, Győr-egyházmege multjából 4., Győr, 1939, 38, FEHÉR: *Levéltári adatok I.*, i. m., 285, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 307, 359, 374.

16 BÉDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 40.

17 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 86.

18 VILLÁNYI SZANISZLÓ: *Győr-vár és város helyrajza, erődítése, háztelek- és lakossági viszonyai a XVI. és XVII. században*, Győr, 1882, 25, IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 87.

19 FEHÉR MÁTYÁS: *Egy győri dominikánus a XVI. században*, *Győri Szemle* 12 (1941) 120–128.

A ferences kolostor

A győri Szent Erzsébet titulusú ferences kolostor szintén igen régi alapítás, valószínűleg szintén IV. Béla király idején létesült. A XIV. században a régió egyik legjelentősebb ferences központjává vált, 1305-ben és 1311-ben a mariánus tartomány rendi káptalanját is itt tartották.²⁰ A kolostor egyúttal győri őrség (*custodia*) központja is volt, amely magába foglalta a pozsonyi, a soproni, a szombathelyi és 1440-től a kismartoni rendházat is.²¹ Így nemcsak a custodia élén álló őr (*custos*), hanem maga a kolostor is kiterjedt kapcsolatszerkezettel rendelkezett az őrség többi rendházával is. 1407-ben a Marcali család átadta a győri kolostor gvardiánjának Rusint asszony hozományát, melyet minden bizonnyal végakaratóban hagyott a barátokra.²² 1423-ban pozsonyi polgárok 50 forint kölcsönért lekötöttek négy szőlőt a győri konvent számára.²³ 1430-ban pedig Ferenc custos a szombathelyi kolostorban tartózkodott, ahol megengedte, hogy a soproni ferencesek bérbe adják nyéki malmukat.²⁴ 1434-ben ismét a soproni konvent ügyeiben kellett intézkednie Lajos győri custosnak, a kolostor és a városplébános közötti viszályt – melyet a helyszínre érkező pozsonyi gvardián nem tudott megoldani – csak a nagy tekintélyű szerzetes erélyes hangú levele simította el.²⁵

Ahogy a domonkos, úgy a ferences kolostornál²⁶ is felmerült egy esetleges reform szükségessége. Először 1448-ban Hunyadi János tett panaszt Juan Carvajal bíborosnál, a Szentszék Magyarországra küldött legátusánál az esztergomi, lippai, debreceni, szatmárnémeti valamint a győri rendházban uralkodó züllött állapotok miatt.²⁷ Nem tudni, hogy a Szécsi Dénes esztergomi érsek által elvégzett vizsgálatnak mi lett az eredménye, de nem kizárt, hogy emiatt adott el a kolostor egy, a győri püspöki városban lévő, egykor Mosó István özvegyétől kapott telket.²⁸ A rendház 1490-ben – többek között a soproni, a pozsonyi és a kismartoni rendházakkal együtt – még mindig a konventuális ferencesek

20 KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig*, I–II., Budapest, 1923–1924, I. 174–175.

21 KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc*, i. m., I. 46, 50, BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 31–32, SZOVÁK KORNÉL: A győri ferences őrség (*custodia*) XIV. századi történetéhez, *Levéltári Szemle* 39 (1989/3) 11–16, 12–13, NEUMANN TIBOR: A soproni ferences kolostor a középkor végén, in Medgyesy S. Norbert – Ötvös István – Őze Sándor (szerk): *Nyolcszáz esztendő a ferences rend. Tanulmányok a rend lelkiségéről, történeti hivatásáról és kulturális-művészeti szerepéről*, I., Budapest, 2013, 136–152, 137.

22 ZsO II. 5722. sz.

23 ZsO XI. 364. sz.

24 DF 250362., KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc*, i. m., I. 175, HÁZI JENŐ: *Sopron középkori egyháztörténete*, Győregyházmege múltjából IV/1, Sopron, 1939, 175–176.

25 HÁZI JENŐ: *Sopron szabad királyi város története*, I/1–7., II/1–6., Sopron, 1921–1943, 157, HÁZI: *Sopron középkori egyháztörténete*, i. m., 18–19.

26 A templom és a kolostor feltételezett helyéről. VILLÁNYI SZANISZLÓ: *Győr helyrajza*, i. m., 20, BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 30.

27 TELEKI JÓZSEF: *Hunyadiak kora Magyarországon*, I–XII, Pest, 1852–1857, X. 233–236.

28 HORVÁTH RICHÁRD: Győr város hatóságának középkori oklevelei. (Forráskiadvány), *Győri Tanulmányok* 28 (2006), 13–28, 23–24.

kezelésében volt, Mátyás király viszont VIII. Ince pápánál a rendházak obszerváns reformját sürgette.²⁹ Az uralkodó kérésének teljesítését azonban halála elodázta.

Mivel a győri kolostor egyúttal a győri őrség (*custodia*) központja is volt, amely magába foglalta a pozsonyi, a soproni, a szombathelyi és a kismartoni rendházat is,³⁰ így nemcsak a custodia élén álló őr (*custos*), hanem maga a kolostor is kiterjedt kapcsolatokkal rendelkezett az őrség többi rendháza révén is. Wolfgang pozsonyi harmincados például egy szőlőjét 100 forint erejéig – évi tíz forint bérleti díj ellenében – lekötötte a győri kolostornak. A győri custos rendszeresen – általában évente egyszer-kétszer – felkereste a fennhatósága alatt lévő kolostorokat, melyek időnként szintén küldtek megbízottakat Győrbe. A barátok tehát aktívan részt vettek a régió információáramlásában.³¹ Nemcsak a custodia kolostorai, hanem a nekik otthont adó városok is kapcsolatban álltak a győri ferencesekkel. 1508-ban például Sopron városa 25 forintot adott a győri minoriták Szent Erzsébet temploma javára.³² A győri ferences szerzetesek egyetemi tanulmányairól sajnos nem maradtak fenn források, viszont egy, az olmützi érsek Kroměříž-i könyvtárában őrzött díszes, XIV. századi biblia – melyet a barátok 1450-ben adtak kölcsön Salánki Ágoston győri püspöknek – a kolostor gazdag írásbeliségének bizonyítéka.³³

A rendház lakói nemcsak templomukban, hanem a székesegyházban és a Szent István protomártír-plébániatemplomban is miséztek,³⁴ János nevű rendtársuk 1498-tól 1503-ig pedig a katedrális organistája volt.³⁵ A kolostor nemcsak szakrális eseménynek volt tanúja. Itt prédikált Kapisztrán Szent János,³⁶ és itt tartottak 1455 júniusában rangos főúri tanácskozást.³⁷ A kolostor helyet adott bírósági tárgyalásnak is: 1470-ben Csupor Demeter győri püspök és Hédervári Pál közötti per tárgyalását tartották falai között.³⁸

29 AUGUSTIN THEINER: *Vetera monumenta Slavorum meridionalium historiam illustrantia*, I., Roma, 1863, 529., KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc*, i. m., I. 176, HÁZI JENŐ: *Sopron középkori egyháztörténete*, i. m., 178.

30 KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc*, i. m., I. 46. 50, BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 31–32., SZOVÁK KORNÉL: *A győri ferences őrség*, i. m., 12–13, NEUMANN TIBOR: *A soproni ferences kolostor*, i. m., 137.

31 HÁZI JENŐ: *Sopron középkori egyháztörténete*, i. m., 44, NEUMANN TIBOR: *A soproni ferences kolostor*, i. m., 142–143.

32 HÁZI JENŐ: *Sopron szabad királyi város*, i. m., I/6. 242, BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 32.

33 DEDEK CRESCENS LAJOS: Jelentés néhány külföldi levéltárból, *Századok* 27, 1893, 760–776, 762, CSAPODI CSABA – CSAPODINÉ GÁRDONYI KLÁRA: *Bibliotheca Hungarica. Kódexek és nyomtatott könyvek Magyarországon 1526 előtt*, II., A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Közleményei 31., Budapest, 1993, 41. 1947. sz.

34 BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 32.

35 KÖBLÖS JÓZSEF: *Az egyházi közélet Mátyás és a Jagellók korában*, Társadalom és művelődéstörténeti tanulmányok 12., Budapest, 1994, 396.

36 PETTKÓ BÉLA: Kapisztrán János levelezése a magyarokkal, *Történelmi Tár* 2 (1901) 161–222, 177–180, FÜGEDI ERIK: Kapisztrán János csodái. A jegyzőkönyvek társadalomtörténeti tanulságai, *Századok*, III, 1977, 847–898, 871–872.

37 MÁLYUSZ ELEMÉR: A magyar rendi állam Hunyadi korában, *Századok*, 91, 1957, 46–123, 529–602, 61, PÁLOSEALVI TAMÁS: Tettes vagy áldozat? Hunyadi László halála, *Századok*, 149, 2015, 383–441, 390, 394.

38 DRESKA GÁBOR: *A pannonbalmi konvent hiteleshelyi működésének oklevéltára*, I–IV., A Győri Egyházmegyei Levéltár Kiadványai. Források, feldolgozások 6, 8, 10, 19, Győr, 2007–2013, III. 155–156.

A kolostor Mohács után hamar pusztulásnak indult. 1534-ben megrongálódott, és bár 1539-ben Szarka Mihály győri polgár még végrendeletben hagyott 5 forintot a kolostorra, de 1555-ben már csak rom.³⁹

Johanniták

A johanniták Keresztelő Szent Jánosnak szentelt temploma Királyföldén ált.⁴⁰ 1486. június 24-én, annak búcsúján a Bécs felé tartó Mátyás király⁴¹ kereste fel feleségével, Beatrix királynéval, mikor is – nagy szegénységét látván – az egyházhoz tartozó három üres telket, temetőt és kúriát felmentette az adófizetés alól.⁴² Helyzetük a későbbi években is tovább romlott. Hiába kérték az uralkodóktól korábbi kiváltságaik megerősítését, birtokaikat rendszeresen atrocitások érték.⁴³ Az utolsó győri preceptor, Velikei Márk halála után a rendház is elenyészett.

A győri domonkos kolostor tagjai (1475–1544)⁴⁴

Ásványi (Asway) János: A győri domonkos (vagy ferences?) kolostor novíciusa, beöltözés és fogadalomtétel után elhagyta a kolostort.⁴⁵

39 Győri Egyházmegyei Levéltár, A győri káptalan magánlevéltára, Cth X. 797, Uo., A győri káptalan hiteleshelyi levéltára, Felvallási jegyzőkönyvek, II. pag. 60, VILLÁNYI: *Győr helyrajza*, i. m., 20, 26, BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 33.

40 1478. IV. 24. DF 278010. „ecclesia cruciferorum Sancti Johannis Baptiste in oppido Kyralfewlde vocato fundata”.

41 Mátyás győri tartózkodásáról I. HORVÁTH RICHÁRD: *Itineraria regis Matthiae Corvini et reginae Beatricis de Aragonia (1458–[1476]–1490)*, Studia ad historiam mediaevi Hungariae inquirendam 2., Budapest, 2011, 122.

42 DF 278013., TELEKI JÓZSEF: *Hunyadiak kora*, i. m., XII. 312–313, IPOLYI ARNOLD – NAGY IMRE – PAUR IVÁN – RÁTH KÁROLY – VÉGHÉLY DEZSŐ (kiad.): *Hazai okmánytár. Codex diplomaticus patrius*, I–VIII. Győr–Budapest, 1865–1891. (a továbbiakban: HO) II. 426–428, RUPP JAKAB: *Magyarország helyrajzi története főtekintettel az egyházi intézetekre vagyis a nevezetesebb városok, helységek, s azokban létezett egyházi intézetek, püspökmegyék szerint részletezve*, I/2., Pest, 1870, 428, REISZIG EDE: A János-lovagok birtokviszonyai Magyarországon, *Történelmi Tár*, 12, 1911, 368–400, 387, BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 42, KÖLNEI LÍVIA – VARJASSY PÉTER: A jeruzsálemi Szent János lovagrend ispotályai a középkori Magyarországon, *Orvostörténeti Közlemények*, 60, 2014, 5–23, 19. Az oklevelet I. Ferdinánd 1527. XI. 9-én megerősítette, I. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár, Királyi Könyvek (A 57) vol. 1. pag. 35. – Az 1518. évi dikaösszeírásban már csak egy porta, I. VILLÁNYI SZANISZLÓ: *Győr helyrajza*, i. m., 16., HORVÁTH RICHÁRD: *Győr megye hatóságának oklevelei (1318–1525)*, A Győri Egyházmegyei Levéltár Kiadványai. Források, feldolgozások 1., Győr, 2005., 148.

43 1520. III. 5. DF 278012, 1524. VII. 2. HO II. 426–428. 1521. V. 9. Velikei Márk Bécs felé tartó familiárisát, Neszmélyi Bálintot a Rába-hídnál a bécsi kaput őrző kapusok félholtra verték, a vásárból hazafelé tartó szolgálját, Mácsai Jánost pedig a Szent István protomártír előtti téren elfogták, és Nyalkai Albert nagyprépost házába hurcolták, MTAK Kt Tört. Okl. 15/III. szám nélkül. 1521. VI. 7-én valószínűleg emiatt jött a vránai perjel Győrbe, I. BEDY VINCE: *A győri székeskáptalan története*, Győregyházmegye multjából 3., Győr, 1938, 292.

44 Az összeállításba felvettem minden olyan szerzetest, aki igazolhatóan a kolostor lakója volt, vagy a forrásokban győri származásúként (*de Iaurino*) szerepel.

45 ERDÉLYI GABRIELLA: *Szökött szerzetesek. Erőszak és fiatalok a késő középkorban*, Budapest, 2011, 44.

Balázs: A győri konvent szerzetese, 1478. X. 23-án a nápolyi konventbe küldték tanulni.⁴⁶
 Benedek: A győri konvent szerzetese, Miletinci Márton győri külső püspökvárosi polgár gyóntatója.⁴⁷
 Bodonyi György: A borói kolostor (pécsi egyházmegye) prefektusa. Mivel részt vett az 1514. évi parasztfelkelésben, egy ideig a győri kolostorban bujkált.⁴⁸
 Borhi (Borói) Balázs: A pesti kolostor seniorja, 1482. IV. 12-én Győrbe helyezték át.⁴⁹
 Budai János: A győri konvent szerzetese, 1489. II. 20-án engedélyt kapott, hogy Firenzében tanuljon, 1490. IV. 13-án pedig arra, hogy fejedelmi vagy főúri udvarokban tartózkodhasson. 1508-ban Pettauba helyezték át, 1524-ben pedig lehetővé tették számára, hogy akármelyik kolostorban letelepedjen.⁵⁰
 Budai László: Baccalaureus, 1475. XII. 23-tól a győri kolostor perjele, egykori győri *filius natus*.⁵¹ Perjelsége alatt kezdődött a templom és a kolostor felújítása.⁵²
 Csepeli Albert: A győri konvent szerzetese 1518-ban.⁵³
 Egri Balázs: A győri konvent szerzetese, 1481. VII. 29-én Ferrarába, 1489. II. 22-én pedig Bolognába küldték teológiát tanulni.⁵⁴
 Fehérvári Péter: Valószínűleg a győri konvent szerzetese, 1529. és 1536. között Győrben prédikált.⁵⁵
 Fehérvári Miklós fia Sebestyén: 1475-ben helyezték át a pataki konventből a győribe.⁵⁶
 Győri Albert: Teológiai tanulmányok végzése céljából 1490. IV. 18-án Perugiába küldték.⁵⁷

46 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 84, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok a győri Domonkosok kolostorának történetéhez*, *Győri Szemle*, 15, 1944, 52–58, 52, ÍMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 419, 441, 514.

47 DL 48480.

48 ERDÉLYI GABRIELLA: *Szökött szerzetesek*, i. m., 177–178.

49 FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 53, ÍMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 393. Implom szerint azonos Simon fia Balázssal, i. m. 445.

50 HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m., 255, IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 84–85, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 53, 55, ÍMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 387, 404, 407, 419, 440, 523.

51 *filius natus* = a domonkos rendben így nevezik az egyes kolostorba belépő, fogadalmat még nem tett fiatal novíciusokat, l. ÍMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 386.

52 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 83, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok I.*, i. m., 283–288. 285., ÍMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 387, 412, 423, 435, 467, 516, 558.

53 DF 273939., BÉDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 39.

54 HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m., 253, IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 85, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 52, ÍMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 284, 419, 437, 439, 455.

55 FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 57–58, ÍMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 556.

56 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 83, ÍMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 387, 392, 517.

57 HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m., 257, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 55, ÍMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 447.

Győri Balázs: 1475. II. 16-én két társával a nyulak-szigeti domonkos apácákhoz küldték a lelki ügyek intézésére.⁵⁸

Győri Gergely: 1493. XII. 6-án a győri kolostor perjele.⁵⁹

Győri György I. Szegedi György

Győri János: 1495. III. 18-án engedélyt kapott római zarándoklatra, 1497-ben a pécsi konventbe küldték.⁶⁰

Győri János: Bakóc Tamás bíboros, esztergomi érsek legátusi széke elé járult, ahol előadta, hogy 16 éves korában lépett be a domonkos rendbe a győri perjel rábeszélésére. Bár a próbaév alatt el akarta hagyni a kolostort, de a rendtagok erőszakkal és megfélemlítéssel rávették, hogy fogadalmat tegyen és a szent rendeket is felvegye. Ezt követően világi papként szolgált, de a premontrei rendbe szeretne átlépni. Bakóc 1515. XI. 6-án kelt oklevelében erre engedélyt is adott.⁶¹

Győri Kelemen: 1478. IX. 25-én – mivel engedély nélkül elhagyta provinciáját – a garai kolostorba helyezték át.⁶²

Győri László I. Budai László.

Győri Paulinus: 1478. I. 5. előtt és 1481. VIII. 21. – 1489. IV. 6-ig pécsi perjel, 1478. I. 5. – 1481. VIII. 21., valamint 1489. IV. 6. – 1493. X. 1. magyarországi tartományfőnök (közben Budán tanított a rend főiskoláján), 1488. IX. 23. – 1489. IV. 6. a rendtartomány vikáriusa.⁶³

Győri Péter: 1498-ban engedélyezték számára a római zarándoklatot, 1503. III. 24-én *predicator generalis* címet kapott.⁶⁴

58 HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m., 107, III, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok I.*, i. m., 284, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 392, 403.

59 FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 54.

60 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 86, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 56, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 395, 525, 528, 616.

61 DL 22728., idézi: IVÁNYI: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 86. – A jelenségről összefoglalóan l. *Erdélyi* 2011. 25–56.

62 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 84, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 52, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 286, 392.

63 DL 18323, THOMAS RIPOLL (ed): *Bullarium Ordinis Fratrum Praedicatorum*, IV. (1484–1549), Romae, 1732, 170., MARTINUS GEORGIUS KOVACHICH (ed.): *Formulae solennes styli in cancellaria curiaque regum foris minoribus ac locis credibilibus authenticisque regni Hungariae olim usitati*, Pesthini, 1799, 366–367, IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 84–85, HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m., 70, 73, 91, 142, 155, 313, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok I.*, i. m., 285–288, †LUKCSICS JÓZSEF – FEDELES TAMÁS – TUSOR PÉTER (eds.), NEMES GÁBOR (adiuvante), KOLTAI ANDRÁS ET AL. (cooperatores): *Cameralia Documenta Pontificia de Regnis Sacrae Coronae Hungariae*, I–II., Collectanea Vaticana Hungariae I/9–10, Budapest–Róma, 2014, II. 1350–1351. sz., IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 270–273, 458, 504.

64 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 86, HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m., 304, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 56, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 291, 372, 559.

István: A győri konvent perjele 1536-ban.⁶⁵

Kaproncai Kelemen: A győri konvent *filiius nativusa*, később pesti, 1481. VII. 29-én császári szerzetes.⁶⁶

Kálmáncsehi Péter: A győri konvent alperjele, 1482-ben ő vizitálta a budai és a pesti konventet.⁶⁷

László: 1489–1490-ben a győri konvent konverzus (laikus) testvére.⁶⁸

Máté: A győri konvent szeniorja 1518-ban.⁶⁹

Nádasdi Dániel: 1503-ban a győri konvent perjele.⁷⁰

Pécsi István: 1481. VIII. 11-én visszahelyezték a győri kolostorba, ahol *filiius nativus* volt.⁷¹

Simon fia Balázs: A győri konvent szerzetese. 1478. II. 1-én a Krakkóba küldték hét szabad művészetet tanulni, de ott megbetegedett, és ezért 1478. V. 25-én Sienába, majd 1478. XI. 13-én Perugiába helyezték át, hogy tanulmányait ott folytassa.⁷²

Simon: A győri konvent szerzetese, 1488. IV. 8-én Firenzébe, 1490-ben pedig Bolognába küldték tanulni.⁷³

Szegedi György: Valószínűleg Győrben született 1515 körül. 1534-ben Bolognában tanult, 1535. IV. 26-án helyezték a lombard provinciából vissza Győrbe, 1536 márciusában újra Bolognában találjuk. 1538 szeptemberében bolognai tanulmányainak befejeztével Padovába küldték. 1539-ben kapott engedélyt, hogy a magiszteri fokozatot felvegye. Hazatérte után valószínűleg győri, 1544-től pedig vasvári perjel.⁷⁴

Szegedi János: A győri konvent perjele 1518-ban.⁷⁵

65 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 87, BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 40.

66 FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 52.

67 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 85, HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m., 247, 291, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 272, 372, 381.

68 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 86, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 521.

69 DF 273939., BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 39.

70 FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 54–55.

71 FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 52, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 388.

72 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 84–85, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok I.*, i. m., 288, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 52, HARASZTI SZABÓ PÉTER – KELÉNYI BORBÁLA – SZÖGI LÁSZLÓ: *Magyarországi diákok a prágai és krakkói egyetemeken 1348–1525*, II., Magyarországi diákok a középkori egyetemeken 2., Budapest, 2017, 200. 1779. sz., IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 445, 449, 453.

73 FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 53, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 437, 440.

74 BUNYITAY VINCE – KARÁCSONYI JÁNOS – KOLLÁNYI FERENC – LUKCSIS JÓZSEF – RAPAICS RAJMUND (kiad.): *Egyháztörténelmi emlékek a magyarországi hitújítás korából*, I–V., Budapest, 1902–1912. (a továbbiakban: ETE), II. 323–324, IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 86–87, *Fehér* 1941, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 56–58.

75 DF 273939. A budai studium generaléban tanult, 1495-ben helyezték vissza Szegedre, mint *predicator generalis*. HARSÁNYI ANDRÁS: *A Domonkosrend Magyarországon*, i. m., 161, BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 39, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 346–347, 432, 474.

Szekcsői Márk: A győri konvent szerzetese 1518-ban.⁷⁶

Tarnóci Balázs: 1478. IX. 25-én felmentették testi fogyatékoság (bal hüvelykujj hiánya) alól, hogy diakónussá szenteltethesse magát, 1481. XII. 8-án pedig áldozópappá szentelését engedélyezték neki.⁷⁷

Temesvári Péter: Konverzus testvér, 1475. XII. 18-án helyezték a pesti konventből a győribe.⁷⁸

Toldi Demeter: 1492-ben a győri konvent perjele.⁷⁹

Várad Mihály: 1475-ben helyezték a győri konventbe, hogy a templom restaurálási munkáiban részt vegyen. 1477. V. 13-án engedélyt kapott, hogy a pécsi vagy a győri segédpüspök káplánja legyen.⁸⁰

A győri ferences kolostor szerzetesei (1449–1537)

Balázs: A győri custodia őre 1537. VIII. 3.⁸¹

Benedek: A győri custodia őre 1502. IV. 6.⁸²

György: A győri kolostor hitszónoka (*praedicator*) 1464-ben.⁸³

Gergely: Várad Mihály kalocsai érsek Segesdi Lukács mariánus tartományfőnökhöz írott levelében kérte, hogy küldje el hozzá a győri kolostorban lakó Gergelyt, a teológia doktorát, hogy a nagybajtban segítségére legyen és prédikáljon a székesegyházban.⁸⁴

76 DF 273939, BÉDY VINCE: Győr katolikus vallásos, i. m., 39. – Talán Szekcső Gergely ferences, győri segédpüspök és kanonok rokona, KÖBLÖS JÓZSEF: Az egyházi középréteg Mátyás és a Jagellók korában, Társadalom és művelődéstörténeti tanulmányok 12, Budapest, 1994, 441–442.

77 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 84, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok I.*, i. m., 288, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 53, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 402, 404, 416.

78 IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 387.

79 FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok II.*, i. m., 54.

80 IVÁNYI BÉLA: *A győri dominikánus rendház*, i. m., 84, FEHÉR MÁTYÁS: *Levéltári adatok I.*, i. m., 285, IMPLÓM LAJOS: *Adatok*, i. m., 387, 406, 497, 517.

81 ETE III. 178, KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc*, i. m., I. 176.

82 DF 250373, KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc*, i. m., I. 175–176, HÁZI JENŐ: *Sopron középkori egyháztörténete*, i. m., 176.

83 DF 208928, KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc*, i. m., I. 175.

84 DF 290345. pag. 342–343. A kiadásban (CAROLUS WAGNER: *Petri de Warda ecclesiarum Colocensis et Bachiensis canonice unitarum archiepiscopie epistolae cum nonnullis Wladislaw II. regis Hungariae literis Petri causa scriptis*, Posonii–Cassoviae, 1776, 132–133.) tévesen György. L. még VÉBER JÁNOS: *Két korszak határán. Várad Mihály bumanista főpapa, kalocsai érsek pályaképe*, Sziluekt. Korszerű történelmi életrajzok, Pécs–Budapest, 2016, 105, A levelet Segesdi Lukács tartományfőnöksége datálja: 1490–1497, KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc*, i. m., I. 75–76.

János: A győri székesegyház orgonistája 1498. XII. 4. – 1503. I. 28.⁸⁵Kassai Pál: A győri custodia őre 1450. IV. 26.⁸⁶

Lajos: A győri custodia őre 1464. I. 21. – 1473. IV. 23.⁸⁷

Lippai Ferenc: A győri custodia őre 1533.⁸⁸

Lőrinc: A győri kolostor gvárdiánja, 1449. IV. 24-én a kolostor szükségleteinek fedezésére eladta a rendháznak a győri püspöki városban lévő telkét.⁸⁹

Rab Kristóf: 1484-től 1492-ig soproni gvárdián, 1496-ban a győri custodia őre, majd 1500-ban ismét soproni gvárdián.⁹⁰

Sebestyén: A győri custodia alőre (*subcustos*) 1457. V. 17.⁹¹

Soproni Bálint: A győri custodia őre 1533.⁹²

Szegedi Lukács: A győri kolostor gvárdiánja 1505. VII. 25.⁹³

Szlavóniai Gergely: A győri custodia őre 1508. VII. 25.⁹⁴

Telkes Ambrus: A győri custodia őre 1503. II. 5.⁹⁵

A győri johannita rendház főnökei (1458–1559)

Imre: A győri johannita rendház preceptora 1458. IX. 1.⁹⁶ – 1461. VIII. 28. DL 61688.

Keszői Simon: A győri johannita rendház preceptora 1487. IV. 18. – 1491. XII. 13.⁹⁷

85 BEDY VINCE: A győri székesegyház ének- és zenekarának rövid története I–II, *Győri Szemle* 2 (1931) 67–78, 170–183, 75, KÖBLÖS JÓZSEF: *Az egyházi középréteg*, i. m., 396.

86 HÁZI JENŐ: *Sopron szabad királyi város*, i. m., I/3. 282–283, HÁZI JENŐ: *Sopron középkori egyháztörténete*, i. m., 173–174.

87 DF 208928, DF 250376, DF 226554, DF 250371, KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc*, i. m., I. 175, MARIE-MADELEINE DE CEVINS: A plébániai papság és a koldulórendi barátok kapcsolatai a magyar városokban: Sopron példája, *Soproni Szemle* 52 (1998) 196–208, 201–205.

88 KARÁCSONYI JÁNOS: *Szt. Ferenc*, i. m., I. 176.

89 HORVÁTH RICHÁRD: Győr város, i. m., 23–24.

90 HÁZI JENŐ: *Sopron középkori egyháztörténete*, i. m., 175., 178. Győri custosságáról I. MOLLAY KÁROLY: *Első telekkönyv 1480–1553.*, Sopron Város Történeti Források A/sorozat I., Sopron, 1993., 27. 177. sz.

91 HÁZI JENŐ: *Sopron szabad királyi város*, i. m., I/4. 184–185., HÁZI JENŐ: *Sopron középkori egyháztörténete*, i. m., 184.

92 HÁZI JENŐ: *Sopron középkori egyháztörténete*, i. m., 182.

93 HÁZI JENŐ: *Sopron szabad királyi város*, i. m., I/6. 242., JENEI FERENC: *Győr a humanizmus korában*, *Győri Szemle* II (1940) 121–142., 132.

94 HÁZI JENŐ: *Sopron szabad királyi város*, i. m., I/6. 242., JENEI FERENC: *Győr a humanizmus korában*, i. m., 132.

95 DL 1446.

96 DL 107223.

97 DL 19253., HO II. 372–373. Később győri kanonok 1494–1511. KÖBLÖS JÓZSEF: *Az egyházi középréteg*, i. m., 399. BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 43. és KÖLNEI LÍVIA – VARJASSY PÉTER: *A jeruzsálemi Szent János lovagrend*, i. m. tévesen 1463-tól.

Szabadi Miklós: A győri johannita rendház preceptora 1512. IX. 17.⁹⁸

Künisch Mátyás: Világi pap, gyulai plébános és Brandenburgi György káplánja. 1514. VIII. 25. előtt II. Ulászló (1490–1516) magyar király a solymosi várnak a felkelők részére történt átadása miatt megfosztotta a győri johannita rendház preceptorságától.⁹⁹

Izsákfalvi Bernát: Johannita szerzetes, professzor. II. Ulászló Jajca váránál évekig tanúsított hősiessége miatt 1514-ben neki adományozta a győri johannita rendház preceptorságát.¹⁰⁰

Velikei Márk: A győri johannita rendház preceptora (1517?)1520–1559.¹⁰¹

98 Egyúttal a fehérvári, az esztergomi és a soproni ház preceptora is. DL 22341, RUPP JAKAB: *Magyarország helyrajzi története*, i. m., 428., REISZIG EDE: *A János-lovagok*, i. m., 388., BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 43., HÁZI JENŐ: *Sopron középkori egyháztörténete*, i. m., 142–143.

99 ANTONIUS FEKETE NAGY: *Monumenta rusticorum in Hungaria rebellium anno MDXIV.*, Magyar Országos Levéltár kiadványai. II. Forráskiadványok 12., Budapest, 1979. (a továbbiakban: Mon. rust.) 222. 182. sz., HARASZTI SZABÓ PÉTER – KELÉNYI BOGLÁRKA – SZÖGI LÁSZLÓ: *Magyarországi diákok*, i. m., 337. 3350. sz.

100 ANTONIUS FEKETE NAGY: *Monumenta rusticorum*, i. m., 222. 182. sz.

101 Preceptorsága mellett győri kanonok, szentadalberti, majd nagyprépost, valamint püspöki helynök is lett. DF 278012., BEDY VINCE: *Győr katolikus vallásos*, i. m., 42–43, KÖBLÖS JÓZSEF: *Az egyházi középírtegy*, i. m., 442–443, NEMES GÁBOR (szerk.): *A győri káptalani magánlevéltár törzsananyagának regesztái (1527–1600)*, A Győri Egyházmegyei Levéltár Kiadványai. Segédletek 5, Győr, 2011, 176, 179, 185. sz., KÖLNEI LÍVIA – VARJASSY PÉTER: *A jeruzsálemi Szent János lovagrend*, i. m., 19.